

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Április 2.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam. 27. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó lapfőigazgató: Ifj. Jánosó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jánosó Mózes könyvnyomdájába küldendőek.

Hirdetmények díja:
4 hasábos peti sorát vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt értelem 30 fillér.
A hirdetések a nyílt erek díja előre fizetendő.

Tavaszi.

Ugyan jössz-e te sóvárgott kikelet?
A fák, füvek klorofilja megeredt, az éltet adó nap melegével csókolja a földet, melynek friss pázsítja, csirázó, reményteli magvetése azt mondja, hogy te ékesedőben vagy. Tul a globuson a fecskék első raja már megindult az óperencián, az újraébredt természet minden életkedvünket meghozza — és mégis közéletünk sivár tünetei között telünk marad, a remény elfogy, a kétség gyötör, — lessz-e hát tavasz?

A míg egy részről fölserkedt, lappangó nemzeti vágyak dagadnak, másfelől a tépelődő hazafiú gond komoly redőket esal. A míg egy részről egy új korszellem üde szellőjének lengedezése hűsíti a honfigondtól izzó homlokot, másfelől a jövőtől való aggodalom borulata félemlit. És ebben a vegyes érzelemben a stagnálásnak szomorú meddő korszakát éljük. Ez az ifjú nemzet konszolidációjának első munkájánál volt. Semmi sincs befejezve és még sok egyáltalában el sincs kezdve. Kulturánk intézményekben hiányos, mivelében kezdetleges. Ám ha nagyot is haladtunk népmivelődési téren, nem annyit, hogy a munkában pihenő lehetne. Nem kellene sok helyen iskola, modern, korszin, édes honi nyelvünk diadalmas templomául. Nem kellene-e hogy országos közérő jöjjön sokhelyen segítségül megcsinálni a tökéleteset, igényeinknek megfelelőt. Nem csinálhatjuk meg. Országos segítő szereink meg vannak bénulva és egyelőre a nagy konfliktusok utvesztőjében nincs is reményünk, hogy odáig érjenek kisdolgaink, hogy az amúgy is hamapipőkénket, répi kulturánk javára megnyerjük a szíveket.

És nem úgy van e rendezetlenségben, sürgőssorvoslást várva minden belső ügyünk. A megélhetés gondjai mindég súlyosabbak. Évek óta várjuk az olyan törvényhozási alkotásokat, a melyek helyzetünkön segítenének. A zsellér, a kisföldű gazda, a kisiparos, a kisebb közhivatalnok mind országosan törvényhozástól várja sorsának virradatját. Nincs a közéletnek olyan ágaboga, a mely gyökeres és sürgős segítséget ne kérne. Nemzeti sebekből vérzik és erőlenedik az ország. A gazdasági nyomorúság egy részt hozzá szoktatott a természetes szaporasághoz, mesterséges, gonosz bünszaporasághoz, másfelől a Cunard Lien egyre ömleszt ki népünket az oceanon túl. Zemplénben kihaltak, néptelenek a falvak. Amerika elnyelte mind. És a kik itt vannak, azok inségről panaszkodnak. Az állami segélyakció rendszeressé válik de meg van bénulva, mert a törvényhozás nem adhatja kellő időben erőforrásait. Valami esodálatos fatalizmus nehezkedik a lelkekre és a pusztaszentornyai gányó

szentenciája mind több ajkra kerül az, hogy majd csak lesz valahogy, mert úgy, hogy sehogyse lett volna, még nem volt.

Ebben a sivár helyzetben pedig éppen ez a nemzeti fatalizmus a legrettenetesebb. Valami végzetes elernyedés senyveszti köz életünket. És minden haladásnak gátat vet. A tőke retteg a válalkozástól. Investálás nincs semmi téren. Méltán nevezzük az időt metyet élünk bumlizásnak pedig nekünk gyorsvonaton kellene haladnunk, hogy mindennel idejére beérjünk. Évek óta egy nagy föllendülésre számít az ország minden rendű és rangú népe és minden évre csak sivárabb lessz a helyzet. Még eddig a remény és bizalom élt a szívekben, ma már csak desperál mindenki és nem vár jobbat.

Nemzeti életünk legtisztelendő fórumán a csökönös maradiság, a se előre se hátra menés előmlasztó züllesztő tanúságait és kóros jelenségeket idéz elő. Morális nagy esatavesztés ez és kitudja mi születik meg belőle.

Lessz-e hát, lehet-e hát kikelet, nemzeti életünk tavasza eljövendő-e, válságul megnyerjük-e, amit a honfi szív óhajta sejt, — avagy ismét a stagnálás szomorú napjai sorvasztják össze minden vágyunkat.

És az újra ébredt természet, a hogy föléleszti a kikelet varázses ereje, minden fűszálával életet hirdet, a napfényes ra-

T A R G A.

Báli jelenet.

Reszketve szorítja magához a leányt,
A lobogó szemű, kigyúlt arcú férfi;
S míg tovasiklanak, a fülebe súgja:
Szeretem, nem tudok maga nélkül élni!

A lány diadalmas tekintetet vet rá,
Azután nyugodtan, mosolyogva mondja:
Hagyjuk el a táncot, ülünk le pihenni
Szomszéd szobába a virágos sarokba.

— Horgon van a hal már, csak el ne ösonjon
Szárakra kell vinni, egész biztos helyre, —
Mondja csak barátom — kérdezi a leány
Nem csak futó mámor, komoly a szerelme?

— Komoly-e — feleli lázasan a férfi
Csak e szerelemért, csak magáért élek,
Ha nem lesz az enyém, ha nem tud szeretni,
Maga nélkül nem kell nekem ez az élet.

— Szeret és nőül vesz? Ez legforróbb vágyam.
— Akkor megcsókolhat. Ajkát csókra nyújtja
S szép arcán győzelmes mosoly fut keresztül
Férfihez fog hát menni, már biztosan tudja.

S míg a férfi lázas, szerelmes csókjával
Rútlapad a leány mosolygó ajkára

Ez lassan, csendesen, nyugodtan számlálja
Mennyi jut fürdőre, mennyi jut ruhára? . . .

Vértessy Gyula.

Aranykalászkok.

Imádd a nőt, ha mint dicső anyád
Elégülten néz aggó szeme rád,
A kit szívének vérvével nevelt;
Imádd a nőt, kinek virrasztva telt
Fél élete; ki mártírként haladt,
De nem roskadt le a kereszt alatt
Fájdalma napján, gondja éjjelén,
Mert téged hordott áldott, szent ölen.

Ábrányi Emil.

Az anya halála az első bánatunk,
A melyet nélküle kell megsiratnunk.

Hock János.

Gizike vizsgája.

Irt: Verner László.

A termet bódító virágillat ülte meg. A padok
lázas kis hősnőit a fuladt levegő már lenkesztani
kezdte. A vizsgabiztos ur lagymatagon vetette hátra
a zsölyére csontos vállait és egy csüpp sem bosz-

szantotta, hogy az elnöki emelvény díszes vázájának
pántlika virága az orrát piszkálja; csak a nyugalom-
ban levő professzor, a nagy „műkedvelő” serteportélt
fáradhatatlanul. Mint az aratások marokverője hordta
az évi szorgalom szép aratását: térképeket, próba-
lapokat, akvareleket, kézimunkákat és mutogatta a
boldog mamáknak, szaporán, nagy bőbeszédűséggel
magyarázva, hogy az iskola minden vonalon a ma-
gyar motívumokat keresi. Ő még ebben a subtilis
babafékelőben is meglátja a magyar geniuszt. Persze
az öreg bombasztjait meg mosolyogták a menyecs-
ké, de az legkevésbé sem gyéritette az öreg ur
lelkességét.

Következett a vizsga órája: a szavazás. A leg-
több vizsgát hallgató tulajdonképpen a szavazatokért
izzadja végig, mert előtte a tehetetlenség bizonyítása
és az ingalengés törvénye már csak ócska, unalmas
emlék.

Mikor a vizsgabiztos jelentette, hogy a növen-
dékek szavazni fognak, az ajtóban, hol zsúfoltan
állottak a növendékek legszigorubb bírái, a táncis-
kolai udvarló ifjuság köréből, halk moraj vonult ki
a folyosóra. Morócz Jenő elsőpadt, mint a fal, Fel-
legi Giza meg nekípirosodott, mint az árokperti
pipacs.

Volt is rá ok az elsápadásra, meg az elpiro-
sodásra is. Mert a vizsgabiztos minden keresés nél-
kül Fellegi Gizit szólította ki, s mikor Gizike az
ifjuság káprázatos bájoságával meghajította magát,
mint epedő sohaj, a Morócz Jenő neve lebbent el
ajkairól.

gyogás az élni akarás emberi és ösztönét támasztja föl: jövel kikelet és támaszd az embereket hitre, reményre szeretetre. A hogy te táplálékaikat kiteszed, a hogyan te fölébredt erődnök gyarapodását nap-nap mellett hirdeted, hintsd el az emberben a haladás, előretörés, az élni akarás vágyát és vezesd el végre a nemzeti haladás ösvényére.

A szabadelvű párt értekezlete. A szabadelvű párt szardai esti értekezletén Tisza felszólalt és azt mondta, hogy a választások nem hoztak ugyan többségi pártot, de azért a kormányzás kérdése eldőlt a szöv. pártok együttmaradásával. A tért tehát át kell engedni a koalíciónak. Igyekezzünk részükre a kormányzás ajtaját megnyitni és óhajtanunk kell, hogy a válság a király és a képviselőház többségének egyetértésével megoldassék.

Ezután előterjeszti a határozati javaslatot, melyben a párt kimondja a kormányzat ellenőrzését.

Megsemmisített mandátum. A kuria I. tanácsa márc. 29-én, délelőtti tárgyalta a szolnai kerület megválasztott képviselője, Rudnay István főszolgabíró választása ellen beadott petíciót. A petícionálókat Aigner Adólf képviselte és azon az alapon nyújtotta be a petíciót, hogy Rudnay István főszolgabíró három héttel a választás előtt nem mondott le állásáról.

A kuria a petíciót ez alapon elfogadta és Rudnay István mandátumát megsemmisítette.

A politikai helyzet.

Szógyény Marich László esztörtökön negyedik audienciája után egy újságírónak kijelentette, hogy a helyzet változatlan.

— Nem volt tehát sikere közbenjárásának? — kérdezte a hírlapíró.

Ez olyan messzemenő kérdés — válaszolta Szógyény — amely részletekre terjedne, erre pedig nem válaszolhatok.

— Vállalt-e Lukács megbízatást?

— Nem tudom, de csak annyit mondhatok, hogy holnap estig maradok még itt.

*

A kibontakozásra két irányban folytak most a kísérletek. Első sorban arra törekésznek, hogy egy Lukács kabinethez megengedjék a 67-es pártok támogatását, melylyel költségvetést és ajándékot lehesen szerezni.

A hallgatóság meglepetve eszmélt föl. Az ifjuság körében még jobban erősült a kíváncsiság moraja.

A mi pedig Morócz Jenőhöz illik, egész nyugodtan merem kockáztatni, hogy magánkívül volt. Csodálom, hogy felre nem beszélt, mint a lázbertek.

Morócz Jenő neve úgy került a Gizi ajkaira, hogy ő írta neki a vizsgái költeményét. A címe: „Letört rózsabimbó” volt s Gizi a bevezető akkordokat meglehetősen elfogódva szavalta; de mikor tért az érzelmek festésére, mikor éltetted feledni, hogy száz szem tapad rád csodálkozva, elragadtatva, szunyádó genie-je szárnyakait kapott, az ex tanár nem győzte elegendő a mámak közt tepegni:

— Jászai, valóságos Jászai.

A költemény is meghatározó poéma volt. Hősnője egy lány, aki elolthatatlan szomjúságot érez a világot jelentő deszkák iránt. Nem ifjusági barátság-bimlóz, melynek romantikáján minden ifjú lélek átvonaglik, hanem a genie öntudata. S ezt a szomjút elolthatani nem tudja senki. Sejtelmek, lelkiismeret s az anyai szív se — a rózsabimbó letörik. Oh, milyen érzással, milyen megrázó drámaisággal tudta ez a lány hősnője lelkiharcat fennélni, mikor világgá megy az anyai szív fájdalmas epedését visszazadni. Most már nem érezte, hogy egyszerű iskolai zárvizsga konvenciójának tesz eleget, hanem teljesen átadta magát érzéseinek. Könnyező, megsápadva figyelte a megilletődött közönség ezt a érzelmi orkánt s szinte nem is hallotta már az extenárt, aki váltig ezt sepegette a fülekbe: — Csodálatos talentum, valóságos Jászai, Márkus Emilia.

Már részt Szógyény, Andrassy kabinet létrehozásán fáradozik, hogy az uralkodó és a koalíció programja között történjen közeledés.

Budapest, márc. 30.

A legújabb tanácskozások mégis némi fényt vetnek a válságra.

Tudni vélik ugyanis, hogy a király azt a pozíciót tekta, hogy ha az ellenzék legalább két évig nem támaszt igényeket a katonai követelésekre, úgy egy ily kabinet alakításának útjában nem lát fennforogni semmi akadályt. Ezzel szemben garantálná a király azt, hogy ez idő alatt újabb létszámfelemlés és egyéb igény a korona részéről kerül szónyegre.

A kabinet feje Andrassy lenne s a tagjai kizárólag a disszidensek alkotnák. Tagadhatatlan, hogy koalíció 67-es alapon álló tagjai elfogadnák ezt s maga Andrassy is, de Andrassy mégis csak úgy vállalná el a kabinetalakítást, ha a függetlenségi párt is teljesen erre az álláspontra helyezkednék.

A függetlenségi pártban azonban visszautasítólag tárgyalják ezt az ajánlatot s általános a hangulat, hogy a koalíciónak részt kell venni a kabinetben.

Budapest március 31. Ó felsége a király Pitreich hadügyminisztert tegnap délután kihallgatáson fogadta.

Ezután Pitreich Montecuculli altengernagy és a kíséretében jött főbb tisztekkel, Lukács pénzügyminiszterrel tárgyalt.

Gróf Tisza István is jelen volt a megbeszélésen.

A tárgyalás célja a katonai ügyek megbeszélése volt melyeknek a válság megoldásában oly fontos szerep jut.

KÜLFÖLD.

A háború.

Budapest, március 31. Egyik újság szerint a cár kijelentette, hogy ha a békekötés aláírására kényszerítik, lemond a trónról, egy másik verzió szerint a cár öngyilkossági kísérletet követett el.

Londonból jelentik: A cár mindenképpen követeli a háború folytatását és a béke szerződéseket semmi képen sem hajlandó aláírni. Kinyilatkoztatta, hogy egy napig sem lesz cár semhogy a békebe belemerjen.

Pétóvárról jelentik: Az orosz engedmények teljesen kizárva vannak. A cár békéről hallani sem akar és a háborút folytatja a végtelenségig s abba a semmireg hatalom beavatkozását nem fogadja el.

... A rózsabimbó letört, (szavalta tovább a leány) a festett világnak, újabb áldozata van. Az eltévelyedett leányt elfelejtik, a művészet kőszá vándora egy kis falucskában meghal; de a költő akkor sem lesz hűtlen ifjusága tündéréhez, a ki őt a lemondás költészetének lantosává inspirálja, tavasz ujjaltával a siron friss nefejejts koszoruk díszlenek, szalagján e szavak: „A letört rózsabimbók!”

Még a lagymatag vizsgabiztos ur is elérzékenyedt erre a nagyon szomorú befejezésre, alig tudta elmondani, mikor Gizike meghajtotta magát előtte.

— Remek, Gizike, remek!

A közönség csak e szavakra ocsudott föl. És tapsolt, újra tapsolt! A királyi tanácsosnő, aki valamikor a színpadon leste el a teatrális hatásokat, oda is ment a pádhoz és a meglepett leányt homlokon csókolta.

Újra taps! E taps volt a felköltött érzelmek reakciója; e taps csengett Gizike fülebe egész életén. Dámon volt a taps, mely vezette.

*

Néhány hónap múlva Morócz Jenő Gizikének a következő sorait vette:

„Jenő! Ne mondja, hogy költői agyrem vezette. Megyek igazolni az ön jövőndőlését. Naponként imádkozni fogok, hogy el tudjam feledni...”

Prózában elmoródva e levelet, bizony nagyon szomorú dolog történt. A tekintélyes Fellegi ház szegénye és mélyszegény nagy bánata. Egyetlen leányuk, az engedelmes, az okos Gizike, nem törődve

Az egységes vezérleti nyelv.

Két ügy, mely mint Nessas inge tapad a koalícióna, képezi lényegét a válságos állapotoknak, mely a választásokból származott: Magyarország katonai és gazdasági vonatkozása Ausztriához. A katonai kérdés a vezérleti nyelv egységében, a gazdasági kérdés az eddig közös vámterület különválasztásában kulminál. Ha a korona rendületlenül ragaszkodik a vezérleti nyelv egységéhez, úgy ez oka nem lehet annak, hogy a legénység, mikor már tűzharcban áll az ellenség előtt, ne anyanyelvén kapja a parancsokat. Mert legtöbbször az anyanyelv képezi az ezrednyelvet is, és tiszt és közember minden katonai evolúciónál, azon a nyelven érintkezőnek egymással, mely a közlegénynek, a legénységnek legfolyékonyabb. Tehát főleg anyanyelvén. De ez csak akkor járja, ha az ezred magára van hagyva, de akkor nem, ha a közös hadsereg több ezrednek melyek rendszeren különböző ezrednyelvvél bírnak, egymással kell együtt működnie. Akkor kell egy közös értekezési eszköznek léteznie az alacsonyabb fokú tisztek számára is, és ez az értekezési eszköz csak egységes lehet, tehát csak az egységes vezérleti nyelv lehet. Kivált komoly esetben, mert itt elfordulhat, hogy a magasabb tisztek súlyosan megsebesülnek, vagy éppen elesnek és akkor az addig alájuk rendelt tiszteknek kell a hadvezetőség rendelkezéseit átvenniök és a leggyorsabban fogaantataniok. Minden pillanatnyi késedelem, a legkisebb félreértés a vett parancsokra vonatkozólag a legnagyobb veszélyeket, a legsúlyosab következményeket vonhatja maga után. De még fontosabb, hogy a seregek felvonulása gyors és pontos legyen, mert az egész hadtörténelemből és kivált az orosz-japán háború lefolyásából a legjobban tudjuk, hogy a csata sikere, a fegyverek hatása leginkább a csapatok helyes és pontos felvonulásától, az okosan választott állástól függ, melyben a csapatok a csata kezdetén és lefolyása alatt vannak. A fegyverek sikerének legerősebb előfeltétele a hadseregrészek helyes, előzetesen végrehajtott tömegesítése. A katonai minden személyes vitésége nem használ semmit, — éppen az orosz hadsereg viszontagságai bizonyítják ezt — ha a legénység nem ott avatkozik be, hol egyes egyedül döntő hatása lehet beavatkozása. Mindezt pedig főleg a menetirrekeik adják meg és mily áldatlan zavarak kell támadni a döntés pillanatában, ha csak egy csapat teli is nem helyesen fogta fel a gyorsan változó parancsokat, ha nem jelen meg a kellő időben és a kellő helyen. És mily ádlatl zavar, a hadseregrészeknek még utólag is minő pusztulása a visszavonulásakor is! A végoka mindennek az egységes értekezési eszköz hiánya a hadseregben lenne.

Édes anyjának szívettépő fájdalommal, színészszé kóborolt. A szerencsétlen egy kóbor, vert csapattal szökött meg.

A szülőknek szevedéseit csak növelte a diadalság eltévedt híres, mely hozzájuk eljutott a Gizike nagy diadalairól. Egy hónap múlva, már kiszorította a társulat hősnőjét akit, hogy még inkább anyagot adjon a reklámmal örült, irigységében választóvívvel lesett Gizike a kulisszák mögött és ifjusága ellen merényletet intézett. Rettenetes volt a szülőkre a pokoli asszony celszövénye. Titkos hírek jöttek; hogy a leány mindazonáltal jobban lesz, de szépséget kinozta a kegyetlen folyadék. Sebaj, ifjuságát elvehette a vén asszony, de művészetét nem. Lara diadaltudósítások érkeztek, midőn az élelmes direktor ifjú hős nőjét, nem minden célzás nélkül a „Negyvenhetedik cikk”-ben mutatta be a közönségnek, melylyel a megtijorott, tönkre menni óhajtott Gizike nagy művészetével még jobban a közönség kegyébe vette magát.

S kisebb-nagyobb eltérésekkel évekig így jöttek, érkeztek a diadalt hírei. Komoly helyekről gáncsolták már a nemzeti színház igazgatóságát, hogy miért nem látja meg a vidék e kolosszális tehetségét?

Az ifjúkori poéta, Morócz Jenő pedig szintén végigvezette a n árs polgári karrie hullámtalan tükörét. Mérnök lesz a miniszteriumban, kit a vidéki hidak tehérképességének felülbírlására kellő napidíjak mellett utaztatnak.

Igy került N — és egy délvidéki nagyobb város —

Látjuk tehát, hogy itt nincs szó centralista bogarakról, melyek mérték adók lennének a korona állás foglalására nézve; a monarchia katonai biztonságáról van itt szó, tehát Magyarország katonai biztonságáról is. Meg vagyunk azonban győződve, hogy a magyar nemzetnek a magyar vezényleti nyelvhez való reménysége idővel mégis megvalósul. Egyelőre azonban még türelemmel kell lennünk.

A Kézdivásárhelyi Gazdasági Egyesületből.

— Zajzon Sándor titkári jelentése. —

Az elhanyagolt gyümölcs termelés előmondítása és fellendítése érdekében 1904. év tavaszán a földművelésügyi minisztérium által 10 fillér kedvezményes áron adományozott 4200 drb gyümölcs oltványt, mely a szállítási költség becsültára mellett 182 kis gazda és Gazdakör között átlag 24 fillért osztott ki.

Tavaszi vetés előtt a székelyföldi miniszteri kirendeltség engedélyre folytató 30%-os kedvezményes 62 m. m. árpát a 9 K. 80 fill. és 50 m. m. zabot a 9 K. 10 fill. árban 47 jelentkező gazdának közvetített.

Hogy az Egyesület tagjai olcsóbban szerezhessenek be gazdasági gépeket a „Bácher és Melichar” budapesti cégnél kieszakoztatta, hogy a tagok 20% al jutányosabban vásárolhassanak.

Lépéseket tett a háromszékvármegyei alispáni hivatalnál a kézdivásárhelyi kasszoni törvényhatósági utvonál jobb karba hozatala ügyében.

Továbbá kérést adott be, a földművelésügyi miniszteriumhoz házi ipari tanfolyamok rendezése végett, hogy olyan körzésekben, hol meg van a szükség körében az érzék és a megfelelő szükséges anyag is rendelkezésre áll a népeknek, ott ingyenes házi ipari tanfolyamok rendeztesse a dácra annak hogy a költségvetés is felterjesztett, meg a kérés nem nyert elintézését.

Az állattenyésztés fejlesztése céljából szükséges, hogy jó tenyészállatokhoz jusson a székely nép, de ezt vidékünkön nem szerezheti be, azért folyamodott Egyesületünk 100 drb. nyugati fajta tehén és 200 drb. fajkoca kedvezményes engedélyezéséért s mag is kapja s hogy még nem történt meg a kiosztás annak tulajdonítható, hogy a takarmány hiány miatt későbbre halasztotta az Egyesület választmány.

Hogy a kézdijáris művelés alatti területének nagyságáról és az egyes művelési ágak szerinti megosztásáról, az állatállományról és az évtérmeny és takarmány mennyiségről tájékozva legyen, az egyes

jegyzőségektől kimutatást kért, mit szívesek voltak a jegyző urnak készséggel rendelkezésünkre bocsátani, miért is ezután is köszönetet nyújtunk az Egyesület.

Kérést adott be a földművelésügyi miniszteriumhoz a kézdijáris helyi leányvárház méhesének mintafelszereléséért és a székely vármegyék külön méheszeti kerületébe való átalakítása ügyében.

Az 1904 év őszén a földművelésügyi miniszterium anyagi támogatásával díjazással kapcsolatos állatkiállítás rendeztetett. Az állatkiállítás a m. kir. állattenyésztési felügyelőség, Benkő Pál min. megbízott, a vármegyei tiszti állatorvos, továbbá Imreh Béla gazdasági bizottsági titkár és az egyesület elnökségének jelenlétében 1904. okt. 30-án. Kézdivásárhely, nov. 6-án Dálnok és nov. 13-án Lemhény központtal tartott meg, melyeken 36 kis gazda nyugati és magyarfajta borjas tehenei és üsző borja jutalmaztattak. Ez alkalommal kiosztott 600 korona jutalom és számos díszoklevél.

Végül a földművelésügyi miniszterium a juh-tenyésztés emelésére 1000 drb. juh 30%-os kedvezményes kiosztását engedélyezvén s ez kiosztott, de oly nagy volt a jelentkező kis gazdák száma, hogy szükségessé vált még 500 drb. kiosztására engedélyt kérni, amelynek kiosztása még folyamatban van.

A 30%-os kedvezményes áron kiosztott 1000 drb. juh 451 gazda között osztott szét. Az élvezet 30%-os összege 417 K. 85 fill.

Tisztelt Közgyűlés! Nagy vonásokban feltartam, az 1904 év Egyesületi életét és nem hiszem, hogy ebben bármely szemlélő ne fedezné fel a tervszerű és lelkes munkálkodást s ha tekintetbe vesszük, hogy csak 130 tagot számlál az Egyesület, annál meglepőbb az elmutatott eredménye. S mégis igen sok tekintélyes kézdijáris birtokost látunk még távol maradni. Pedig a közgazdasági kérdésekről körülöttünk mindenütt heves harcot folytatnak. Lázos tevékenység, sürgős munka folyik a népek gazdasági jólétének felvirágoztatásának érdekében.

Vagy oly elégedett volna a székely nép? Gazdasági életének már elérte volna a legmagasabb fokát? Mindenki tervszerűen miveli a földjét; erdőit, legelőit, megszámlálhatatlan gulyák és esordák lopik el? Fajdalom, hogy némelyek kell felelőnek. Még zöldseget se tudunk termelni, pedig a kisebb kultúrával bíró bolgár éntözés által csekély befektetéssel egy hold földből százakat visz aza Bulgáriában élő családoknak. Gabona termesztésünk, gyümölcs termesztésünk nem fejlődik, állatállományunk esőkent, nópunk idegenben keres munkát. A föld nem jövedelmez többet, mint amennyit ezelőtt ezer esztendővel, de életmódunk a korrall változott, drágább lett, a terhek pedig ijesztő módon emelkednek.

Ezek az okok, melyek egy szervezett és erős táborra kell hogy tegyék a székely birtokos osztályt. Minden talpalatnyi földnek ötszörű művelése és kihasználása, terményeink jobb értékesítése, az állatállomány gyarapítása és jobbítása mezőgazdasági gyárak zakatolása képezik azt a nemes célt, melyre törekednünk kell, ha a népek versenyében elbukni nem akarunk. Fel tehát a küzdelemre!

Kézdivásárhely 1905. márc. 25.

Zajzon Sándor.

(Vége.)

NAPI HIREK.

— Kinevezés. A király zabolai Nagy Dónes osszafalusi kir. járásbíró a VII. ik fizetési osztályban sorozott kir. járásbíróvá nevezte ki.

— Áthelyezés. A magyar kir. pénzügyminiszter mint értesültünk — Baló Eadre diószentmártoni adóhivatali tisztet hasonló minőségben, saját kérésére áthelyezte a kézdijáris helyi kir. adóhivatalhoz.

— A Kossuth szobor ügye. A Kézdivásárhelyen felállítandó Kossuth szobor javára a kézdijáris helyi Kaszinó gondozása alatt álló adományok összege 1905. március 31-én 4496 korona 84 fillért tett. A gyarapodás egy év lefolyása alatt 827 korona.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter kézdijáris helyi Hosszu Akos szilágyssomlyói járásbírói irnokot hasonló minőségben áthelyezte a zilahi törvényszékhez.

— Választás. Sepsiszentgyörgy város tiszti ügyészévé a képviselőválasztott Bene István helyébe 3 pályázó: Dr. Szász Izsák, Dr. Koréh Lajos

és Dr. Molik Endre közül szavazattöbbséggel Molik Endre dr. ügyvéd választotta meg a képviselőt.

— Halálozás. Bartalis József kézdijáris helyi kovácsmester, egyike városunk legképzettebb, s becsületes iparosainak, f. hó 1-én délelőtt, rövid szenvedés után, munkás élete 70 ik évében elhunyt. Temetése ápril 3-án, hétfőn délután lesz.

— Gyümölcs oltvány kiosztás. A Kézdivásárhely és Vidékének Gazdasági Egyesülete f. év április hó 4., 5. és 6-án délután 1/2 2—1/2 4 ig gyümölcsoltványokat oszt ki a tagoknak és a gazdaköröknek darabonként 20 fillér kedvezményes áron. Azonban a nem tagok is kaphatnak, mert elég nagy készlet áll rendelkezésre s éppen ezért ezután is felkéri az Egyesület a kézdijárisi községek előjáróságait, hogy a szokott módon szíveskedjenek a esemélynél osztást a falukban a gazdaköröknek tudomására hozni. A kiosztás Kézdi helyen az egyesület irodájánál lesz. (Uj-ut a Szöcs felé sörgyárral szemben.) A Gazdasági Egyesület Elnöksége.

— Tűz. Dálnokban március 28-án este 1/8 órakor Bereczki Andor zsupos eszére a templom utcában kigyúlt és gyorsan le is égett. Ocsendes idő lévén a tűz tovább nem terjedt, pedig mehetett volna mert összedugott kézzel nézte a legőbb lakos a tüzet. A kár 400 korona lehet, biztosítva nem volt.

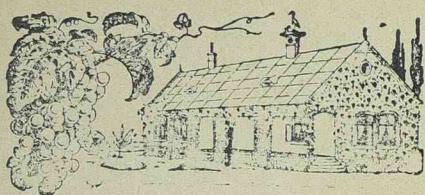
— Az érmelléki borok. Akinek alkalma volt az érmelléki borokat megkóstolni, azok állítják legbiztosabban, hogy az ország területén ezek a valódi gyógyborok, mert nem savanyú, nem émelygős édes, hanem gyöngén savanykás íze mellett rendkívül tüzes erős és kemény borok, ebben rejlik a valódi gyógyereje, mert a beteget ez az egyedüli, mely felerősíti és felvidíti, az egészséges embert pedig felvilágosozza és megizmosítja, betegség ellen edzi és megerősíti.

— Az „Érmelléki Első Szőlőültetvénytelep” több mint ezer hektoliter saját termését, minden évben családi fogyasztásra 50 liter és feljebb mennyiségekben, hitelesítet uj hordóval együtt 50 fillért litronként adja el, melynek mai számunk hirdetési rovtában közölt és ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk” című hirdetésére felhívjuk olvasóink becses figyelmét.

— A székely vasutak építésének elhalasztása. Értesültünk, hogy a politikai helyzetben fellálló zavarok miatt a madfalva-gergyó-szentmiklósi vasut építése elhalasztott, illetve a jelenlegi miniszterium az árlajtásra nézve nem döntött és a döntés, valamint a munka kiadása az ujonnan kinevezendő miniszterium feladata lesz.

— A Szimplon-alagut felavatása. Milánóból jelentik: A Szimplon alagut áttörése alkalmából három nagy ünnepséget rendeznek. Az első az alagutat építő társaság rendezi április 2-án. A meghívottak száma kicsi lesz. Az ünnep programja véglegesen még nincs megállapítva, de így tervezik: Svájci oldalról a szövetségtanács elnöke, több főhatalnok és szövetségtanácsi képviselő és a siltteni püspök kíséretében megindul az alagut közepe felé; hasonlóképpen az olasz állam képviselője is megindul kíséretével és a novarai püspökkel és a középben találkoznak. A kölcsönös üdvözlőbeszédok után a két püspök az egymás mellett felállított oltár előtt misét mond és megáldja a nagy művet. Erre valamennyien Izellebe mennek. Itt először 4000 terítékű óriási lakomát terveztek, de a sztrájk miatt lemondtak róla. Izelleből az összes résztvevők az alaguton keresztül Briegebe mennek, a hol szűkebb ünnepi lakoma lesz. Emlékréseket is fognak nyomni: aranyból az olasz királynak és a svájci községtanács elnökének, a lakoma résztvevői ezüst, és a munkások bionzérmekeit fognak kapni. Majus végén a Touring Club Italiano, Olaszország turisztaszervezete a Szimplonon keresztül nagy ünnepi kirándulást tervez. A harmadik és legnagyobb ünnepet az Ossola-völgy községei és városai akarják rendezni augusztusban annak öröme, hogy az alagut az ő azelőtt elhagyott vidéküket is belevonta a világforgalomba.

— Magyar ifjak a katonaiskolákban. A község tudomására hozzuk, hogy a közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben magyar honos ifjak részére fenntartott és az 1905—6 ik tanév kezdetén betöltendő katonai magyar állami alapítványi, magány alapítványi és fizetéses helyekre szóló hirdetmény megjelent. A pályázat feltételére nézve a városi tanácsnál részletes utasítást nyerhet bárki. Kézdivásárhely város tanácsa 1905 március hó 28-án. Dr. Török Andor polgármester.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindennél megterem és nincsen olyan ház, melynek fala mellett a

legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítésnek stb. a legreményesebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legvilágosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem mindenszőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismeretét szolgáló színes fénynyomatos katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfaj szőlőültvények is még a legmennyiségben haphatók leszállított áron, Borok családi fogyasztásra 50 l és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből bormint.

22. 5-10,

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Bihar megye.

50 évi siker!

Eszéki
ARCKENŐCS

és eszéki

SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szappant, májfoltot és a bőr összes tisztátalan ágát

Valódi csakis a
DIENES C.J. „SZALVATOR”-gyógyszertárából

Eszéken, felsőváros:

1 tégely eszéki arckenőcs ára	70 fillér és 1 korona.
1 drb Szalvator-szappan	1 40 korona.
1 tégely kézi paszta	1 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.	

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

29. 3-10.

gyógyszerész

VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Eladó ház.

A csernátóni utcában Néhai Benkő József tulajdonát képező **kőház** 4 szoba, 1 kamra, pince, külön konyha és kut kitűnő ivóvízzel és veteményes kert Nagy S. Pál lakása mellett szabad kézből

ELADÓ.

Értekezhetni lehet az eladó lakáson

Benkő Bélánál.

37. 1-3.

FOGORVOS

PERL JÓZSEF

AMERICAN DENTIST

(38. 1-1.)

e hó 3-án Kézdivásárhelyre érkezik
és a MILLENNIUM-SZÁLLODÁBAN fog rendelni.

Sz. 3122-905.

Pályázati hirdetmény.

Kézdivásárhely rendezett tanácsú város tanácsánál évi 900 korona fizetési és 200 korona lakbér 6 évenként három ízben 10% korpótlék élvezetével egybekötött könyvelő adóügyi állás megüresedett.

Ezen a képviselőtestület által választás útján élethossziglan betöltendő állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom mindazokat, akik megválasztásukat óhajtják, hogy az 1886. XXII. t.-c. 73. §-ában előírt minősítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerű kérvényüket folyó évi április hó 7 ik napjáig bezárólag a város polgármesteréhez nyújtsák be.

A választást folyó év április hó 8-án d. e. 10 órakor megtartandó tisztújító szék fogja eszközölni.

Sepsiszentgyörgyön, 1905. évi március hó 29-én.

Szentiványi Miklós s. k.

kir. tanácsos, alispán.

(39. 1-1.)

NŐI- ÉS GYERMEK-KALAP KÉSZÍTÉS!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy elvállalok mindennemű

NŐI- ÉS GYERMEK-KALAP KÉSZÍTÉS!

Gyászkalapokat 3 óra alatt készítek el.

A m. t. közönség b. pártfogását Kérve, vagyok

Tisztelettel:

Czirner Istvánné.

Lakásom: Kanta utca.

Piblinger Vince urnál.

(35. 2-2.)

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű igen célszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dobányzó készlet csak 5 koronába

kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalat, 1 hozzávaló pipaszár, 1 célszerű dobány zaeszkő, 1 gyufatartó, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivartárcsa, 1 házi pipa szárral együtt, 1 tajték szivarszopóka, 1 szivarvágó, 1 szivar hamutartó 10 darab összesen.

4 és fél kiló körülbelül 50 drb különféle illatú finom pipere szappan csak 5 K

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az elant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árakat mélyen leszállított áron poton 6 frt 40 kr ért szállíthatom bárkinek és pedig.

6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi angol pengével
6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból
6 drb amer. szab. ezüst evőkanál

12 drb amer. szabad. ezüst kávéskanál

1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítőkanál

1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál

6 darab angol „Viktoria” pohártálcza

2 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt 40 kr ért ezen tárgyak ezeltől 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvet mellett.

Neumann József-nél

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 19

KONYHAKÉSZLET

5 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak 4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak 5 kor. 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett csak 5 korona

(17. 18-20.)